Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 203. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го ЖОВТНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 23, 1984 No. 203. VOL. XCI.

Відбудеться величне відзначення 90-річчя УНС в Торонто

Торонто. В неділю, 28-го жовтня ц.р., о год. 7-ій вечора, тут в Авдиторії Вест Парк коліджєйт, при Блюр і Дундас вулицях, відбудеться беличаве відзначення ювілею 90-роччя Українського Народного Союзу, най більш заслуженої братської організації у З'єднаних Стейтах Америки і Канаді, якій українська спільнота завдячує свій громадський, а до певної міри й політичний розвиток.

Святкування організують Канадське Представництво УНСоюзу і Окружний Комітет Відділів УНС в Торонто, на яке запрошують членів УНС і все українське громадянство.

У багатій і вишуканій програмі виступатимуть: хор „Веснівка" під диригентурою Квітки Зорич-Кондрацької, група бандуристів під керівництвом П. Бориса, Гриць Зозуля (маестро Володимир Довганюк), хор „Бурлаки" під диригентурою О. Хміля. Головну доповідь на святкуванні виголосить д-р Петро Саварин, президент СКВУ, а привітання складуть головний предсідник УНС д-р Іван Флис і головний директор УНС для Канади сенатор Павло Юзик. Квитки вступу: 7 долярів для дорослих, 5 долярів для студентів і молоді.

Напередодні цього ювілейного концерту, тобто в суботу, 27-го жовтня о год. 8-ій вечора, в залі церкви св. Євхаристії, при 515 Бродв'ю авеню Іст Торонто, буде забава для молоді. Вступи: 8 долярів і 5 для студентів.

УНС дуже зацікавлений присутністю на концерті і забаві української молоді, яка повинна запізнатися з працею УНСоюзу, корисно для українських спільнот в ЗСА і Канаді та українського народу установи.

Пожертви на втікачів з Польщі дальше напливають

Філядельфія (О.Т.) — Група ідейної української молоді з Польщі, що вибрала волю і гордо заявляє свою приналежність до українського народу та величається рідною мовою, полонила серця широких мас української спільноти у вільному світі, зокрема у ЗСА.

З усіх сторін ЗСА напливають щедрі пожертви на допомогу цій прикладній українській молоді. Останньо зложив княжий дар на втікачів в сумі 2,000 дол. громадянин Михайло Феден, що живе в Ст. Пітерсбургу, Фльорида. Цією шляхетною пожертвою він зайняв почесне місце в авангарді найбільш жертвенних українців.

Дальші пожертви на втікачів зложили: по 150 дол. — О. Біланюк, Свартмор, Па., і В. Левицький, Фінікс, Арізона; по 100 дол. — Орест Колтунюк, Лейквуд, Конн, і Адам Якимів, Геррісон, Н. Дж.

ЗУАДК закликає громадянство до участи в ювілейних святкуваннях, 40-річчя ЗУАДК-у, що відбудеться в суботу, 27-го жовтня, у приміщенні Сестер Василіянок на Факс Чейсі у Філядельфії. Квитки вступу на ювілейну зустріч-бенкет буде можна набути при вході на бенкетову залю. Свою участь в бенкеті слід зголосити заздалегідь.

Західні політики вказують на неуспіхи візити Ассада в Москві

Москва.—Західні політики, які докладно слідкували за перебігом офіційної візити сирійського президента Гафеза ель-Ассада до Москви відмічують, що не зважаючи на заяву совєтських лідерів про дальшу допомогу зокрема мілітарну, для Сирії, перебування Ассада не було достатньо розголошуване совєтською пресою й іншими засобами масової інформації.

Не зважаючи на те, що Ассада прийняв сам Константин Черненко, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, він не мав змоги говорити в „чотири" очі з багатьма іншими совєтськими лідерами, як це переважно практикується при відвідинах високих гостей в СССР.

Немає сумніву, що Сирія під теперішню пору є головним „альянтом" Совєтського Союзу на Близькому Сході, кажуть політичні спостерігачі, але вміжчасі СССР поробив також інші заходи на дипломатичному відтинку і тому не може трактувати Сирію, як одинокого приятеля в цьому районі світу. Крім того, між Москвою і Дамаском існують від деякого часу різниці в поглядах на деякі справи, а також ідеологічні нерівності, які не дають змоги Москві перетворити Сирію у свого сателіта.

Під теперішню пору кремлівські лідери ведуть меншбільш помірковану політику на Близькому Сході. Вони відновили два місяці тому дипломатичні зв'язки з Єгиптом, заграють до Йорданії і ведуть таємні розмови з політичними діячами Савдійської Арабії, хоч вони з тією країною, яка, до речі, є близьким альянтом З'єднаних Стейтів Америки не втримують дипломатичних зв'язків. Тому в заяві К. Черненка про продовження мілітарної допомоги для Сирії додано також „й іншим арабським державам", щоб таким чином не наразитись на закиди з боку інших держав.

Цікаво, що в совєтських заявах не згадується ні словом про допомогу Москви Палестинській Визвольній Організації і не прославляється її лідера Ясіра Арафата. Взагалі літепла формула усіх заяв совєтських офіційних лідерів під час візити Ассада в Москві вказує на велику обережність Москви і кидає світло на деяке розходження в поглядах між СССР і Сирією.

Як відомо, Сирія ще недавно протестувала проти зв'язків соціялістичних держав з Йорданією і Єгиптом, але іронія долі хотіла, що ці так звані „соціялістичні" держави одна за одною підписують договори зі згаданими арабськими країнами і встановлять з ними співпрацю.

Дипломати звернули також увагу на відсутність великих повідомлень, фотографій і виголошених промов з обидвох сторін під час парадного обіду в честь Асада в совєтській пресі, що є дуже вимовним на совєтські умовини. Президент ель Ассад і його дорадники, від'їхали з Москви в четвер, 18-го жовтня.

РЕҐЕН ВИЙШОВ ПЕРЕМОЖНО В ДРУГІЙ ДЕБАТІ

Р. Реген і В. Мондейл зразу після дебати.

Кензас Сіті, Мо. — В неділю, 21-го жовтня ц.р., тут з ініціятиви Ліги голосуючих жінок відбулась друга з черги дебата кандидатів на президента З'єднаних Стейтів Америки Роналда Регена і Волтера Мондейла. Дебати відкрила президент цієї Ліги Дороті Райдінґс, модератором був Едвін Ньюмен, а панелістами, які ставили питання кандидатам були Джорджі Енн Ґеєр (ЮПІ), тележурналіст і аналітик з Ен-Бі-Сі Марвин Калб, Мортон Кондракі, синдикований журналіст, і Генрі Трувітт з газети „Балтимор Сан".

Кандидати, відповідаючи на питання, порушили у 90-хвилинній дискусії справи Центральної Америки, очевидно, кожний по своєму; брошуру Сі-Ай-Ей, яка є нібито інструкцією цієї розвідчої агенції ЗСА для нікараґуанських антикомуністів повстанців; проблеми прецесів в СССР, а головно перегони в озброєнні, і совєтську загрозу для вільного світу; переговори про роззброєння, а головно редукцію міжконтинентальної нуклеарної зброї і випробування космічних ракет дозброєння Америки, яке переводить теперішня Адміністрація президента Регена; події в Східній Европі, контрольованій Совєтським Союзом і права людини з цим пов'язані; оборонні проблеми ЗСА, які демократичний кандидат використав для підкреслення високих витрат Уряду; події на Близькому Сході, зокрема в Ливані і загибіль там від самовбивчого атентату американських вояків, що знову ж таки В. Мондейл бажав використати для своїх політичних цілей; шкідливу філософію негритянського проповідника Джессі Джексона.

У другій серії запитів порушено справи нелеґальної іміграції і дискутований в Палаті Репрезентантів закон про іміграцію; замороження космічної і взагалі нуклеарної зброї і здогадну підтримку Адміністрації Р. Регена для правих режимів в Південній Америці, Африці і Азії тощо.

Політичні спостерігачі і кореспонденти, присутні в Кензас Сіті заявили, що обидва кандидати, дебатуючи про важливі справи, тим разом майже виключно про закордонну і оборонну політику, мали на увазі, що до їхньої дискусії прислухаються понад 100 мільйонів американців і не тільки американців, а також представники багатьох країн світу.

Найгострішою виміною думок між Р. Регеном і В. Мондейлом були справи оборони, редукції нуклеарної зброї і можливого започаткування нових переговорів в цій й інших справах з представниками СССР. Дуже виразно наголошував ці справи демократичний кандидат, який, як заявили деякі аналітики, мабуть не вповні несвідомий з ким він має до діла.

Обидва дискутанти підкреслювали тяготіння ЗСА до миру і до переговорів на базі рівности, з тією різницею, що Р. Реген вважає, що переговори про мир будуть більш успішними, якщо будуть вестися з позиції сили і готовости Америки, а В. Мондейл твердить, що така рівність коштуватиме Америку страшні більйони долярів.

У заключному слові В. Мондейл закликав в суто пропагандивний спосіб голосувати за демократичною листою, бо він має кращу програму від теперішнього президента, а Р. Реген натомість у притаманний йому спосіб хотів подати слухачам свою візію про майбутнє Америки, але не врахував, що йому для цього не вистарчить призначеного для кожного дискутанта часу — чотири хвилини і не міг тому закінчити ефектовно свої думки.

Всетаки, ранні опити серед глядачів і аналітиків дали перевагу Р. Регенові.

Київське радіо веде кампанію проти УКЦеркви

Відень, Австрія. — Австрійське католицьке пресове аґентство „Катпресс" поінформувало, що київське радіо веде систематичну гостру кампанію проти Української Католицької Церкви, переважно за кордонами СССР, бо про УКЦеркву в Україні радіокоментатори або зовсім не згадують, або говорять про „зліквідовану юніятську Церкву, яка в СССР не існує".

У кільканадцятьох передачах, базованих на звідомленнях кореспондентів і писаннях каґебівських письменників, київські програми виповнені лайкою на українців-католиків, яких називається „зрадниками батьківщини", „ворогами українського народу", „співробітниками Гітлера", „зрадниками прадідівської віри" тощо. Цікаво при тому відмітити, що заповідачі ні разу не згадали про так званий „львівський собор з 1946 року", про який раніше совєтські пропагандисти типу мельничуків, братунів, мигалів та інших списували тонни паперу.

Про закордонну вітку УК Церкви совєтські радіомовники говорять, як про „Церкву зрадників", яка займається „вислужництвом" перед ворожими до Совєтського Союзу силами, як „лютих ворогів совєтської влади", які „ведуть ворожу діяльність проти країн соціялістичної співдружності".

Відбулася 51-ша конвенція Братського Конґресу стейту Ню Джерзі

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Тут в приміщеннях Ґолден Наґґет Касіно відбулася в днях 4-5-го жовтня ц.р. річна конвенції Братського Конґресу Ню Джерзі. Сорок різних братських організацій є тепер членами того конґресу. На конвенції Український Народний Союз репрезентували д-р Нестор Олесницький — головний контолер і Андрій Кейбіла, головний радний.

У бенкеті в дні 4-го жовтня ц.р., взяли участь усі делегати на конвенцію, як також мейор міста Джеймс Л. Юзрі, який вітав конвенцію, Реймонд Дж. Рід, що репрезентував організацію „Лицарі Колюмба" і Пітер О. Дейлі, президент Крайового Братського Конґресу ЗСА.

Ділові наради розпочалися ранком 5-го жовтня ц.р., в яких після привітання відбувся панель і дискусія на тему „Братський продаж", а відтак Крис Белл, речник Ковенант дому в Ню Йорку, розказав про сумний досвід у праці з молоддю з проблемами.

На конґресі вручено також нагороди для двох членів за успіхи у праці з молоддю. Після дальших нарад у професійних справах братських союзів обрано новим президентом Лору Морічеллі від забезпеченевої організації Ворлд Лайф.

Крім представників УН Союзу, на нарадах були також присутні члени „Провидіння": Степанія Вовчок, Ігор Смолій, Богдан Тодорів, Іван Дубіль і д-р Олександер Білик.

В минулому цей конґрес очолювали Йосип Лисогір (1964) і Володимир Сохан (1975), а Уляна Дячук була членом його екзекутиви.

Черговий Баль преси знову буде атракцією сезону

Філядельфія. — Діловий Комітет, очолений Марією Хариною, покликаний Фінансовою Комісією СФУЖо та СУЖА, майже закінчив працю для підготови традиційного 12-ий з черги, Балю української преси, який цього року відбудеться в суботу, 3-го листопада, тут в залі школи св. Иосафата при Дитман і Дистон вулицях.

Цей баль, який знов буде атракцією сезону і який, звичайно, притягає велику кількість молоді, не має на меті виключно дати гостям розвагу. Участь в балі беруть молоді дівчата, які репрезентують поодинокі пресові органи із-поміж них будуть обрані краля та князівни української преси. Прибуток з балю буде призначений на фінансування журналу СФУЖО „Українка в СВіті" і на працю СФУЖА.

ПІд час минулих 11-ох балів преси, їх організатори представили українській громаді приблизно 260 чарівних і талановитих репрезентанток української преси і тільки ж їхніх партнерів.

Конкурс на кралю і князівен української преси переведе окреме жюрі в склад якого входять: Любов Волинець, музейно-мистецька референтка Головної управи СУА та знавець народного мистецтва — голова жюрі; члени: Роман Рудницький, світової слави пяніст-віртуоз, Микола Кавка-Мамай, громадський діяч, гуморист, член ОНУСУ, Арета Сіра, краля української преси 1977 року, курінна старших пластунок „Лісові Мавки", інженер системи Ай-Бі-ЕМ, та Микола Француженко, письменник, журналіст, заступник керівника Українського відділу „Голосу Америки". Майстрами церемонії на цьогорічному балю преси будуть Мирослава Гіл, зв'язкова Фінансової комісії СФУЖО, директорка „Рідної Школи", та Андрій Микимович, докторат біологічних наук і члени племени „Лісових Чортів".

Участь у Балі преси візьме студентка кляси фортепіяно Музичної Школи Джуліярд у Ню Йорку „Місс Юніон кавнті" Уляна Пінковська, а також запрошено „Міс Союзівку" Галю Волянську.

Підпільну пресу в Україні символічо заступатиме ко-

(Закінчення на стор. 4)

НАУКОВЦІ ВІДЗНАЧИЛИ 1000-РІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

На фото сидять (зліва): о. архимандрит Любомир Гузар, Ярослав Пелікан, о. архимандрит Віктор Поспішіль; стоять (зліва): Богдан Боцюрків, Тома Мольнар, о. Алексіс Флоріді, о. Петро Біланюк, Леонід Рудницький, Денніс Данн, Мирослав Лабунька.

(фото: „Мева")

Філядельфія. (К. Рудницька).—У суботу, 6-го жовтня ц.р., відбувся тут у приміщеннях ЛяСалл університету міжнародний симпозіюм, у якому взяло участь 12 науковців ЗСА, Канади та Італії. Симпозіюм зорганізувало Релігійне Товариство Українців Католиків Св. Софії при співпраці з ЛяСалл університетом та Українським Католицьким Університетом ім. св. Климента у Римі, з нагоди 10-річчя свого існування. Тема цієї одноденної наукової конференції була: „Українське християнство напередодні свого другого 1000-ліття" і її присвячено пам'яті Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого.

Програму дня відкрив проф. ЛяСалл університету Леонід Рудницький, котрий представив учасникам (числом 150, що включає не тільки науковців, але й теж приблизно 40 студентів) президента ЛяСалл університету монаха Патрика Елліса. У своєму слові проф. Елліс підкреслив важливість цього першого міжнародного симпозіюму, присвяченому 1000-річчю хрищення Руси-України та вказавши на значення для українців зокрема, а для наукового світу взагалі, того роду науково-го з'їзду, привітав усіх присутніх в імені університету.

Першу сесію конференції п. з. „УКЦ сьогодні", відкрив її предсідник проф. Богдан Боцюрків з Карлтонського університету в Оттаві. Він ствердив, що УКЦ після смерти Патріярха Йосифа закінчила один розділ у своєму житті і підкреслив, що саме тепер є початок другого розділу і нагода сказати правду, „бо тільки правда зробить нас вільними". В рамках цієї сесії доповідали о.проф.п. Біланюк (Торонтонський університет) на тему „УКЦ в світлі сучасної еклезіології", о. архимандрит Віктор Поспішіль на тему „Сучасне положення УКЦ в канонічному праві" і Денніс Данн (Інститут для студій релігії і комунізму при Савтвест стейто-

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

РЕЧНИКИ ЮНЕСКО, Організації Об'єднаних Націй для справ освіти, науки і культури, заявили, що екзекутивна рада цієї організації погодилася відбути в грудні ц.р. спеціяльну сесію для обміркування справи закиду Уряду З'єднаних стейтів Америки, що ЮНЕСКО веде тенденційну і корисну для комуністичних держав працю. Крім того ЗСА мають застереження щодо самого ведення справ і бюджету. Визначення дати сесії буде залежне від того коли фінансовим спеціялістам вдасться закінчити працю над фінансовим звідомленням, над яким вони працюють вжекілька місяців. Деякі західні делеґації розчаровані тим, що ЗСА раніше не консультувались з ними в тій справі.

СОВЄТСЬКЕ ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ, за згодою міністра оборони СССР маршлала Дмітрія Устінова, нагородило орденом „Герой Совєтського Союзу" ген. Владіміра Ґоворова, який був пов'язаний з аферою зістріленого південокорейського пасажирського літака над островом Сахалім. Як відомо, у випадку загинуло 269 цивільних осіб і залога літака і ця справа викликала обурення в світі. Ген. В. Ґоворов був в той час головним конадувачем совєтських збройних сил в цьому просторі і напевно був замішаний безпосередньо у виданні наказу зістрілення літака. Про надання цієї нагороди для ген. В. Говорова повідомила газета „Правда", орган ЦК КПСС. Західні військові спостерігачі кажуть, що нагорода є ще одним доказом, що Москва не вважає помилкою зістрілення літака, а геройством совєтських збройних сил.

ЗАСТУПНИК СПІКЕРА західньонімецького парляменту Ріхард Штіклен наказав відібрати право голосу і усунути зі залі нарад двох парляментаристів з так званої партії зелених (пацифістів). Один з них Юрґен Рентс закинув, без жадної арґументації, канцлерові уряду Гельмутові Колеві перекупство під час його побуту в Пекіні і підписання ним поширеного торговельного догору з тамошніми лідерами, проти чого виступають зелені. Інший парляментарист Йозеф Фішер, боронючи Рінтса, почав викрикувати в парляменті і грубо ображати спікера й членів уряду. Обдвох парляментаристів усунула зі залі нарад порядкова служба.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Західньої Німеччини попросив в Департаменті справедливости ЗСА доказових матеріялів проти здогадного нацистського коляборанта проф. д-ра Артра Рудольфа, який, еміґрувавши після Другої світової війни до З'єднаних Стейтів Америки, працював тут науково і був одним із співробітників при конструкції ракет різного типу. Він допоміг науковцям ЗСА при будові ракети, якою американські астронавти полетіли і перші осіли на Місяці. Вислухавши висунені проти нього закиди про коляборацію з гітлерівським урядом, 77-річний А. Рудольф добровільно зрікся американського громадянства і виїхав до Західньої Німеччини, бо не хотів наражатись на насильну депортацію з огляду на його наукову репутацію і знайомство з багатьма видатними науковцями ЗСА.

ІНДІЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО поінформувало про нові конфлікти на індійсько-пакістанському кордоні. Крім того Пакістан заплянував найбільші в історії пакістанського війська маневри н а прикордонній полосі з Індією і в Ню Делі побоюються, що льокальний конфлікт не розгорівся у справжню війну. Прем'єр-міністер індійського уряду Індіра Ґанді перестерегла Пакістан, що у випадку провокації Індія не буде спокійно приглядатися і боронитиме своїх інтересів всіма засобами.

В АМЕРИЦІ

У ПЕТТЕРСОНІ, Н. ДЖ., згорів готель, в якому жило постійно 143 особи. Вогонь запалив мешканець готелю, який також частинно в ньому працював, через свої непорозуміння з управою. У пожежі згинуло 13 осіб, а 50 було поранених.

ШІСТЬ ЧЕКІВ НА СУМУ 50,000, що повинні були піти на конто майна, яким завідував Джан А. Заккаро, чоловік Джералдін Ферраро, були зложені на його конті, як стверджено тепер у розгляді цієї справи. Адвокат Дж. Заккаро боронить це потягнення „помилкою" особи, що провадила униги. Чому однак цієї помилки не поправлено раніше — ніхто не вияснює.

НЕСПОДІВАНІ СНІГОВІЇ на заході ЗСА продовжуються і поширилися з Колорадо на стейт Юта, де впало три фути снігу. Метеорологи заповідають третю сніговію в найближчих днях. Для контрасту, східні стейти ЗСА втішаються виїмково теплою та соняшною погодою.

У ПОВІТІ ВЕСТЧЕСТЕР НА ПІВНІЧ від міста Ню Йорку 13-літній хлопчина покінчив самогубством через повішення. Це вже 11 випадок самогубства дітей в цій столиці в останньому році і занепокоєні тим батьки та виховники плянують окремі доповіді та семінарі у школах, щоб запобігти цій „епідемії".

ДОСЛІДИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК виказали, що одна третя учнів шкіл пробують різних наркотиків вже перед сьомою клясою, значить у віці 12-13 років. Також ствержено, що між учнями сьомої до 12-ої кляси помітно зросло число тих, які уживають кокаїну, а зменшилося уживання маріхуани та „ангельського порошку".

МІСТО НЮ ЙОРК заповідає атаку на уживання наркотиків у середніх школах та у зв'язку з тим мають бути в найлижчому часі приділені тайні агенти до поодиноких середніх шкіл у місті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Боротьба за життя ненароджених

У цьогорічній президентській кампанії однією з головних справ, довкола якої крутяться суперечки і яка хвилює людей, є проблема, про яку ще розмірно недавно, за нашої пам'яті люди взагалі стидалися голосно говорити. Початок теперішнього галасу довкола жіночих абортів розпочався тоді, коли так звана інвестиґаційна преса (у світі української преси її не існує) почала брати під мікроскоп минуле і взагалі все, що стосується президентських кандидатів. Демократичний кандидат Волтер Мондейл вибрав собі, як кандидатку на віцепрезидента конґресменку Джералдін Ферраро особливо тому, що це перша жінка-кандидат на таке становище і далі тому, що вона католичка та ще із сходу Америки, коли він, Мондейл, протестант із Міннесоти.

Але преса (й інші засоби інформації) відгребали із діяльности Джералдін Ферраро у Конґресі, що вона, хоч католичка, голосувала за право жінок переводити аборти та ще й на стейтовий чи федеральний кошт. Римо-католицький Архиєпископ Ню Йорку, парох собору св. Патрика, натаврував таке становище Ферраро, як суперечне з становищем Католицької Церкви. Церква, — твердив О'Коннор, — вважає, що й ненароджена ще дитина вже є людською істотою і тому не вільно її вбивати. Джералдін боронилась, що вона „особисто" є також проти абортів, але у виконуванні своїх обов'язків у Конґресі стоїть за „право вибору". До суперечки вмішався нюйоркський губернатор, теж демократ і теж італієць та католик, який солідаризувався з Дж. Ферраро і закинув Архиєпископові, що той втручається до політики, впливаючи на виборців, на кого вони мають голосувати. Справа виринула і під час публічної дебати президента Реґена і Волтера Мондейла і віцепрезидента Джорджа Буша й Джералдін Ферраро. Буш правильно сказав, що це справа моралі і що католицький ієрарх має не тільки право, а й обов'язок з'ясовувати становище Церкви в усіх справах. І Реґен і Буш признали, що аборти є виправдані і логічні, коли жінці грозить смерть при пологах чи з то цілком вийняткових причин.

Справа зактуалізувалася і загострилася знову, коли під покровом Архиєпископа О'Коннора заповіджено у четвер, 18-го жовтня традиційний щомісячний 300-доляровий бенкет у Валдорф Асторії в Ню Йорку на харитативні цілі з участю запрошених гостей, найвидатніших осіб. Присутній був президент Реґен з дружиною і запрошеним був і Волтер Мондейл. Але цей останній листовно відмовився взяти участь, подавши за причину, що він мусить приготовитись до другої публічної дебати з президентом Реґеном. Водночас запропонував, щоб на його місце прийшла Джералдін Ферраро. Архиєпископ О'Коннор прийняв відмову Мондейла, як особисту образу і відмовився прийняти в „заступстві" Дж. Ферраро.

Деякі коментатори вважали, що Мондейл не хотів зустрітися з Реґеном, але переконливішим був інший коментар, що Мондейл хотів показати Архиєпископові своє невдоволення з приводу ясної постави Владики — проти лібералізму, що його в теперішній виборчій кампанії репрезентують Мондейл і Ферраро і Квомо.

Католицька Церква була і є консервативна, вона має авторитарний устрій з Вселенським Архиєреєм на чолі, вона плекає і поручає традиціоналізм і неможливо розмежувати науку Христа від моралі. А коли у минулому році було в Америці кругло 5 мільйонів абортів незаміжних жінок, то це такий яскравий доказ упадку моралі в суспільстві, що не тільки церковні, але й усі відповідальні громадські люди повинні бити на сполох. І на тлі того жалюгідного явища — 5 мільйонів абортів незаміжніх жінок в одному році — дивно було слухати палке виправдування Волтера Мондейла в його публічній дебаті з президентом Реґеном, що і він і його дружина є дітьми пасторів, є віруючими і практикуючими християнами, але стоять за „право вибору" жінок у справі позбуватися небажаних дітей перед їх народженням. Католицька Церква виступає не тільки проти одного явища абортів — вона виступає проти всього того лібералізму, який створив атмосферу, в якій затратилися всі давні критерії, звичаї й обичаї моралі та створили можливість несамовитого явища 5-ти мільйонів абортів незаміжних жінок в цій країні в одному році. Принципове гасло лібералів типу Мондейла-Ферраро-Квомо, що треба дати всім громадянам, також жінкам, „право вибору", назверх гарне. Але ж є межі для того „вибору". Конституція ґантує свободу слова. Але того, хто в затемненій залі театру чи кіна крикне „горить" і спричинить паніку — саджають за ґрати, як злочинця.

Олександер Татомир

ПОЛІТИКА І РЕЛІГІЯ

Тепер у виборчому часі багато говорять про ролю релігії в політичному житті ЗСА. Тому, що в цій справі часто є контроверсійні погляди не тільки серед американців, але й частини українців, спершу основніше розглянемо глибоко продуману статтю п.н. „Політика, релігія і секуляризм" пера відомого колюмніста Алана Бравнфілда, а згодом познайомимося теж з вийнятками із статтей трьох інших журналістів, які появилися в днях 14 і 21-го вересня ц.р. в консервативному тижневику „Вашінгтон Інквайрер".

Бравнфілд у своїй статті підкреслює, що в цій капітальній справі опоненти зраджують багато гіпокризії. Несподівані ляментування Волтера Мондейла і демократів про вмішування в політику духовенства й Церков, конкретно консервативних протестантів-євангеликів, нагадує вередливість малої дитини. В останньому півсторіччі вони ні разу не протестували, коли ліберальна Національна Рада Церков брала участь у лівих політичних рухах. З їхніх уст не впало ні одне словечко критики на те, що деякі релігійні групи були дуже активні в боротьбі за цивільні права. Чому демократи тоді не сказали того Мартинові Л. Кінґові, Джессі Джексонові, або Робертові Дрийненові?

За нероздільність політики й релігії

Пригадаймо собі, — каже автор, — яке було обурення викликала промова Президента до релігійних керівників у Далласі. Він сказав, що політика і релігія є нероздільні, а хто інакше думає — цей релігійно нетолерантний: „Я переконаний, що віра і релігія грають критичну ролю в політичному житті нашого народу. Всі церкви і домінації мають рішальний вплив на нашу державу і те приносить нам користь".

Президента зразу гостро заатакував Клер Роналд — секретар Національної Ради Церков, яка є найбільше розполітикованою з усіх церковних організацій. Вона виступила проти змагань у В'єтнамі, проти продукції бомбовика типу Б-1, інвазії Ґренади й проти багатьох інших дуже потрібних рішень Уряду, а водночас велетенськими сумами грошей спомагала терористичні групи в Африці та Центральній Америці.

Робін Шапіро сказав, що погляди Президента зовсім противляться сепарації Церкви від держави та що Реґен хоче змінити Конституцію. Бравнфілд питає, чи цей рабин забув про дуже інтенсивне включення в політику жидівських релігійних груп, особливо коли йдеться про сприяння інтересам ізраїльської держави, про спротив шкільним молитвам, про актуальну піддержку жидівської теократії в Ізраїлі, з одночасною їхньою вимогою повної секуляризації в Америці.

Направду у ЗСА ніхто серйозно не думає про те, щоб установити державну Церкву. Противники релігійних впливів у політиці роблять заходи, аби з публічної арени викинути релігію і моральні принципи. В цій ділянці вони мають в останніх роках небувалі успіхи, які перевершили всі їхні найбільше сміливі сподівання. Ліберали створили секулярну спільноту, в якій за гроші з податків роблять тисячі абортів, поширюють на кожному розі вулиці порнографію, уважають убивців і ґвалтівників та сексуальних напасників жертвами зіпсутої, брутальної спільноти, статево використовують дітей в гуртожитках, попирають систему, в якій подружжя кінчаються розводами, а матері відмовляються від опіки над дітьми ради заробітку, шкільні молитви назвали нелеґальними, але майже все інше там є дозволене, включно з клюбами марксизму, — пише автор.

В основі ЗСА — релігія

Америка в дійсності ніколи не була секулярною спільнотою, — підкреслює Бравнфілд. У цінній книжці п.н. „Відкрита публічна арена" о. Ричард Іван Нюгавз каже: „Американський експеримент не тільки, що основується на релігійній вірі, але і далі є залежний від неї. Коли релігія, як найважливіший чинник, не буде формувати публічних принципів діяння, тоді порожнечу виповнить лівий напрямок, що контролюватиме публіку і державу. На місце релігії держава стане Церквою та вже без труду зможе акцептувати тоталітарну систему. Коли релігію зредукувати до особистої справи, тоді на публічній арені залишиться тільки держава й безборонна одиниця, а релігія, що стоїть на сторожі моральних чеснот, не матиме потрібного авторитету, щоб обмежувати амбіції держави.

У 1981 році організація п. н. „Досліди й прогнози" зробила для забезпеченевої компанії дуже дбайливий опит про принципи, якими руководяться американці. Виявилося, що релігія має вплив майже на кожну ділянку американського життя. Около 74 відсотки опитуваних — релігійні. Подавляюча більшість є за молитвою в школі, проти порнографії та вимагає, щоб обмежити аборти.

Гарвей Какс, теолог з Гарварду, твердить, що найвизначніші християнські та жидівські релігійні традиції у ЗСА дуже турбуються політикою, бо визнають принцип суспільної справедливости. Політична етика мусить зробити місце для дискусії, що базується на релігійній візії добра. Такий є погляд більшости американців.

(Продовження буде)

Роман Кухар

ПОЕТИЧНА ЗБІРКА ПРИСВЯЧЕНА ПАТРІЯХОВІ ЙОСИФОВІ

Богдан Стефанишин „Патріярхові України", поезії, вступне слово д-ра Романа М. Голічка, обкладинка роботи Марії Виницької, Торонто, друкарня ОО. Василіян, 1984; кольорові ілюстрації, стр. 76

У вступному слові до другої збірки поезій Богдана Стефанишина (перша під наз. „Шолом і квітка", вийшла раніш у 1984 р.), а саме „Патріярхові України", д-р Роман Голічек з'ясовує передумови, за яких визріла ця актуальна збірка, визначує її характер — як поетичний відзив автора на милеві стовпи історичної діяльности Блаженнішого, Києво-Галицького Верховного Митрополита, Йосифа Сліпого Коберницького, та підкреслює значення твору — того піднеслого виразу, повного „синівської любови, щирости й відданости" найвидатнішому українцеві нашої доби, його святості, Патріярхові України.

Підкреслюючи вартість поетичного внеску для популяризації ідеї патріярхату з боку сина Надбужанської землі Богдана Стефанишина, що проміняв кріс вояка на перо поета, з метою дальшої прослави Патріярха, д-р Голічек, прикметно для потреб нашого часу, заключає у своєму введенні до збірки:

„Патріярхат Української Церкви — це справа Божа, а слова Їх Святости 'навіть як би Патріярха нашого не стало, ніяка сила на світі не спинить процесу, який доведе до визнання українського Патріярхату', це віщі слова завіщення Святця, якими дорожитимуть і здійснятимуть їх свідомі своєї національної мети, сучасні й майбутні покоління".

За своїм змістовним характером та ідейним скеруванням, збірка поезій „Патріярхові України", може, ще й найбільш наближена до т. зв. „панегіричної літератури", відомої з історії українського письменства. Цей жанр прославив у нас такий клясичний твір, як „Слово о законі і благодаті", „Або похвала" митрополита Іларіона князеві Володимирові Великому в XI ст.

Особливого поширення зазнав той рід літературної творчости в XVII сторіччі в віршованій панегіричній літературі, наприклад, у честь архимандрита Києво-Печерської Лаври, Єлисея Плетенецького, авторства Олександра Митури, або ж панегірики „Імнологія" в честь митрополита Петра Могили, з-під пера Памви Беринди й Тараса Земка.

Чи не найвідомішим твором літератури прославного характеру всіх часів у нашому письменстві є „Вірші на похорон Гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного", ректора Богоявленської Братської школи, Касіяна Саковича, з 1622 року.

Таким чином, своєю черговою збіркою, „Патріярхові України", що видвигає великі заслуги Патріярха Йосифа для нашого народу, Богдан Стефанишин продовжує в сучасному славну традицію піднеслого відзначування в літературі історичних подвигів щокращих синів України. У вступній замітці до видання так і відзначено: „Ця книжечка видана на честь Його Святости Патріярха Йосифа в 40-ліття перебрання керми УКЦ по смерті Митрополита Андрея Шептицького та в 45-ту річницю його єпископської хіротонії".

Крім основної вартости прослави святої пам'яті батька нашої Церкви, Патріярха й Кардинала Йосифа, поетична збірка Б. Стефанишина має й сутолітературну вартість, особливо в галузі визначення поетичної творчости, як ідейно-чуттєвого виразу автора-патріота. В засяг поезій входять суспільно скерована творчість і індивідуальна тематика, не обов'язково причетна до суспільно-громадських тем.

Вона зчаста склоняється в бік абсолютних мистецьких критерій і вмотивована новаторським духом даної творчости, відмінним від традиційного поетичного вислову. Визнаючи право на існування й розвиток з того роду індивідуалістично-підкресленою, модерністичного напряму поезією, не можна заперечити глибших вартостей традиційної, суспільно й ідейно-вмотивованої поезії, якими визначається і збірка „Патріярхові України". Ідейну вартість свого твору Богдан Стефанишин з хистом і старанністю поєднює з гарним, чуттєвим поетичним висловом, потрібним для його піднеслої теми.

На зміст збірки „Патріярхові України" складаються три окремі, тематично спаяні, хоч формально не відзначені розділи. У головному провідна тема належить ідеї патріярхату й історичній ролі Патріярхата та основним датам з його життя, включно з недавньою датою відходу в вічність 7-го вересня 1984 року. Туди належить увідний вірш „Патріярх" з таким ідейним скеруванням:

Літ вісімнадцять тюрм,
заслання.
Сибіру — хто б, як він,
це зніс?

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Виставка моделів народної ноші в в Дітройті

У потоці сірих днів щоденного життя, нараз натрапляєте на красу, що віками вирощувана народним ґенієм полонює вас і захоплює. Таке багатство краси можна було побачити на виставці моделів народної ноші, яку 81-ий відділ Союзу Українок (голова О. Лісківська) влаштував в ґалерії ЕКО в Дітройті. Це виставка коло 60-ти взорів народної ноші, це не тільки твір любови жінок цього відділу. У підложжі цього великого і тяжкого завдання, яке тривало коло 20 літ, є солідна підготова, оперта на студіях доступних наукових джерел як книжки О. Кульчицької, К. Матейки та Енциклопедії Українознавства і також особистого знання народного одягу поодиноких виконавців, яке вони перебрали від своїх бабусь та матерів.

Акцію виготовлення цих зразків нашої ноші започаткували Д. Яворівська, С. Дольницька, О. Папіж, а далі вже всі членки цього відділу, взявшись за це діло з посвятою та ентузіязмом.

Їх бажання заховати чистоту і точність у відтворенні народного одягу наказало їм критично підходити до деяких сучасних джерел на тему, де проявилися намагання загирати окремішність та оригінальність української ноші, а уподібнювати її до ноші небажаних сусідів.

Із неприхованою приємністю придивляєтеся цій симфонії розкішно дібраних кольорів, подивляючи смак і відчуття пропорції в їх застосуванні. Факт, що над цим проєктом працював цілий ряд жінок, дає підставу думати, що цей проєкт охопив всі зразки нашої народної ноші. В дійсності воно так не є. Справа в цьому, що одним моделем не можна заступити якоїсь околиці, коли не раз кожне село мало свій окремий стиль. Це вказує на різнорідність та багату помисловість нашого народу. Цим самим створити взори усіх зразків є сьогодні неможливо. Помисловість виявилась переконливо в унікальних прибраннях жіночих голів, що, гармонізуючи, із рештою одягу творять завершену цілість. Оглядаючи стрій лемка, якого характеризує скупість кольорів та простота, хотілось би висунути твердження, що економічне положення мало також вплив на розвиток і появу ноші. Але побіч нього гуцульський одяг пишається цілою веселкою барв вишивки та прикрас, хоча матеріяльне положення гуцулів ледве чи було краще як лемків.

Із признанням треба відмітити працю тих жінок, які працювали, щоб як слід влаштувати цю виставку. Виставка вдало реклямована, стягала також не-українців, які щиро висловлювали свій подив. Найбільша газета Дітройту „Дітройт Ньюз" помістила велику та прихильну статтю із фотографіями експонатів. Українські школи подбали також про те, щоби діти відвідали цю виставку, так, що сміло можна твердити, що успіх її був надзвичайно вдалий. Певної живучости додали її влаштовані такі сцени як, народне весілля з повним складом головних учасників включно з музикантами, бандурист в оточенні дітей ра Різдво.

Із зустрічі з організаторами цієї виставки довідуємось, що їх турбує питання: де примістити ці експонати, де заховати їх для майбутності, Коли наше покоління минеться, ніхто чогось подібного не зробить. Загроза заникнення цього прояву нашого естетичного відчування не менш видна на рідних землях як тут. Відвідувачі реґіонального музею у Львові стверджують, що він бідніший ніж музей у Ню Йорку. І ця трудність в збереженні цих неповторних цінностей стає з кожним днем більш пекуча.

Володимир Баран

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЗААНҐАЖУВАННЯ У ТРЬОХ ПАРТІЯХ

У вашій редакційній статті „Свободи" з 26-го вересня ц.р. п. н. „Щасливі канадські земляки," ви твердите, що „канадські українці у величезній більшості — тільки з нечисленними вийнятками — належать до Проґресивно-консервативної партії..."

Дозвольте мені додати коментар до вашого твердження, яке дещо розходиться з історією українців-канадців та зі сучасною дійсною партійною приналежністю. До часу приходу до влади Джана Діффенбейкера в 1957 році, більшість українців піддержувала Ліберальну партію, або партію CCF. Відтак, з огляду на прихильне наставлення Діффенбейкера до українців, не тільки в ОН, а головно в суто-канадських справах, велике число українців стали симпатиками Проґресивно-консервативної партії.

Від половини 1960 років політична приналежність українців є більш рівномірно розприділена між трьома політичними партіями в Канаді. На це вказують числа поодиноких українців, які є активні в трьох партіях, як і число українців, які є вибрані до федерального парляменту і провінційних леґіслятур як члени цих партій. В західній Канаді українські голоси діляться між Проґресивно-консервативною партією і Новодемократичною партією, а

(Закінчення на ст. 3)

ВИСЛОВИ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА ІЗ ПОСЛАНЬ, ПРОПОВІДЕЙ І ПРОМОВ

У зв'язку із відзначенням 40-го дня відходу у Господню вічність бл. п. Патріярха Йосифа, друкуємо вислови Блаженнішого. Вибірку зробила Дарія Кузик. — Ред.

IV.

І духовні і миряни не вийшли з домів і не врятували свого життя лише на те, щоб збагатитись і зажити легшим та вигіднішим життям, але, щоб, маючи тут змогу і кращі умовини, рятувати тут свій страдаючий народ і свою св. Церкву, свою національну свідомість, свою мову і свій обряд, щоб не дати зникнути Христовій вірі на поселенні й на прадідних християнських землях святих: Ольги, Володимира, Бориса і Гліба, Йосафата і всіх наших мучеників та ісповідників і героїв, зокрема останніх часів, що життя своє віддали за Христа, за свою св. Католицьку Вселенську Церкву і свій нарід.

Тому треба вмінити в заслугу й славу українського народу, що завжди піддержував вселенську єдність і свідомість, любов до Церкви, і то мимо всіх нещасних війн, руїн і нападів. А відтак, хто ж врятував Флорентійську Унію, як не київські митрополити? Греки небаром розбилися, а київський Митрополит Ісидор потрапив своїм авторитетом вдержати єдність на Соборі у Флоренції і допровадити до підписання Унії.

Коли так переглядати і перечитувати нашу історію, то дійсно, як було сказано на Папському Синоді, що це чудо в історії, що наш нарід мимо всіх переслідувань і такого неприхильного відношення своїх сусідів-латинників, потрапив вдержати єдність Церкви і остатись католицьким. Справді це чудо, але й велика заслуга перед Господом Богом.

Хоч... починаючи від 11 на 12-те квітня 1945 року, впали наших жертв гекатомби і полилися ріки сліз і крови, підносились до неба і зойки і плачі страдальців, то водночас скільки довершено геройських і безстрашних подвигів в обороні своєї католицької віри і народу. Яка подивугідна постава архиєреїв, цих незліченних мас вірних і духовенства, що положили свої голови за Христа і Його Церкву!

Український нарід... переносить під цю пору жахливе релігійне і національне переслідування. Жертвами жорстоких переслідувань падає не тільки ієрархія і священство невизнані режимом, але і самі вірні. Перш за все найкращі науковці, які стають на захист християнської науки в Україні, падають жертвами насилля і переслідувань... В такому світлі обов'язком нашим і цілої Вселенської Церкви є осудити всю несправедливість, що ламає свободу віри, совісти, думки і слова й вимагати звільнення з кайдан запроторених у тюрми, чи замкнених у домах для божевільних без жадної вини чи злочину; а особливо ми мусимо зробити це для тих, що обороняють Божі і людські права. Якщо Свята Церква це занедбає, то хто ж інший тоді має берегти Божу і людську справедливість?

... Наші брати серед страхів, голоду, поневірянь і страждань сміло протиставилися злу з Божою поміччю, боролись доброю борнею і зберегли віру, так ми серед сприятливих обставин борімось за добро, право й правду нашої Церкви й народу борнею доброю, збережім нашу віру, наш обряд, патріярхат і національність, щоб за те одержати з рук Господніх вінок справедливости.

...Наше гаряче співчуття зі страдаючими в Україні, арештованими священиками і вірними може бути не тільки співчуттям, але і розумною, доцільною і дійсною духовною і матеріяльною поміччю та полегшою. Інакше все остане на папері, навіть, коли внутрі є консолідація і згода.

Був би нікчемний нарід, коли б не шанував своїх героїв, своїх вояків, що хотіли для нього волі, щастя і добра, і за це готові були віддати і своє життя... Згадаймо щирими молитвами усіх загиблих за волю України і її Церкву. Працюймо так, щоб їхня жертва не була тільки спомином для нас, але бажанням здобути те, за що вони загинули.

Для нас... і нашого життя це наука, щоб не зачинати від себе, але почитати своїх святих, шанувати своїх заслужених мужів і героїв, берегти якнайдбайливіше свої історичні, культурні надбання, і загалом усю культуру нашого минулого перед знищенням і загибіллю, будувати свою Церкву і свою державу та ціле майбутнє — на положених вже в княжій добі основах, на знанні своєї історії, і на любові та плеканні своєї творчости і своєї спадщини, та й шукати в них напрямних на будуче.

Ми мусимо раз назавжди позбутися всяких провінціялізмів, поділів на групи і загумінки, і всі виступати як один український народ в обороні нашої св. Помісної Церкви, державности і наших прав.

Українська наука й техніка, мистецтво, економія і політика мусять бути скоординовані і спрямовані у своє русло, щоб виплинути на світову арену... Ми мусимо не тільки зберегти стан посідання і відзискати втрати на кожному полі, але ми мусимо добитися рішального голосу і в державах нашого поселення, в які з усією льояльністю вкладають українці і труд і майно і податок крови, щоб тим боронити всюди наш нарід і його права... При тому наша преса повинна найвірніше віддзеркалювати дійсність та заступати всюди об'єктивно народні інтереси.

... Не можна нині бути чесною українською віруючою людиною, яка була би проти Патріярхату. Найідейніший загал українського народу бачив впродовж цілої історії по нинішній день свій рятунок і свою об'єднуючу силу в Патріярхаті! Вже від часів Володимира Великого Верховний Архиєпископ і Митрополит мав патріярші права, скликав синоди і наставляв єпископів, а залежність від царгородського патріярха була радше номінальна. Та все таки і за сам титул патріярха підносилися у нашій Церкві поважні голоси, а навіть дуже запобігливі старання, як наприклад за митрополитів Йосифа Венямина Рутського і Петра Могили, за часів Польщі і Австрії, навіть в Америці від 1892 року аж по нинішні часи. В 1920 році проголошено Патріярхат у Конституції Української Народної Республіки як державний закон. І його признавали православні і католики українці і навіть сам Царгородський Патріярх.

(Продовження буде)

ПРЕДСТАВНИКИ КИТАЙСЬКОЇ Народної Республіки і Совєтського Союзу розпочали в Пекіні чергові переговори про замирення між цими двома комуністичними, але неприязними країнами. Політичні спостерігачі кажуть, що покищо немає великих виглядів на позитивне закінчення переговорів, бо недовір'я і витворені на протязі 25-ох років антагонізми стоять на шляху до наближення і внормування дипломатичних, торговельних й інших відносин між тими двома країнами. Фактично переговори започаткували міністри закордонних справ Андрей Ґромико і Ву Ксуджіян в Ню Йорку під час їхнього там перебування на 39-ій сесії Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй. Совєтські представники відмовились від коментарів в цій справі, а китайці тільки заявили, що розмови почалися, і тому тяжко передбачити їхні наслідки.

Заанґажування...

(Закінчення зі стор. 2)

в Онтаріо і Квебеку між трьома партіями.

Доказом цього є число членів з трьох партій, які є вибрані в тих федеральних і провінційних виборчих округах, де українці мають більше як 10 відсотків голосів. Тут можна б навести подробиці, які продовжили б цей лист до довжини статті. Найкращим прикладом цього є Манітоба, де у провінційних округах, де українці є скупчені, від довгих літ вибирають послів з Нової демократичної партії.

Причиною політичних успіхів українців-канадців є, частинно, заанґажування українців у трьох партіях, радше ніж обмежування до одної партії. Тому при змінах влади, на федеральному, та на провінційному рівнях, українсько-канадське суспільство не тратить своїх політичних і програмових надбань.

Мирон Спольський
Вінніпеґ, Ман.

Літературний вечір д-р О. Драй-Хмари-Ашер

Заходом Українсько-Канадських Професіоналістів та Підприємців у Монтреалі, Українського Літературно-Мистецького Клюбу та Клюбу Українських Студентів при університеті Конкордія, у четвер, 4-го жовтня, у приміщеннях університету Конкордія, відбувся літературний вечір.

Програму відкрила голова Товариства УКПП Зоріянна Гриценко—Лугова, привітавши прилеґентку д-р Оксану Драй-Хмару-Ашер і всіх присутніх та заповіла запляновані подібні, спільно-організовані програми.

Адріяна Лисак представила доповідачку, подаючи біографічні дані про неї.

Д-р О. Драй-Хмара-Ашер недавно видала нову книжку про свого батька поета Михайла Драй-Хмару під назвою „Letters from the GULag".

Вечір проходив із цікаво читаними частинами з цієї нової книжки, опісля була дискусія.

За доповідь, в імені українських студентів при університеті Конкордія, подякував Андрій Глуховецький. Відтак відбулася товариська зустріч при каві, купівля книжок та підписування їх авторкою. Атмосфера була приємна, багато книжок закуплено.

Другою імпрезою буде 29-го жовтня зустріч із президентом Канадської Фундації Українських Студій Стасюком та проф. М. Лупулем в МекҐіл університеті.

Тоді можна буде закупити перший том гаслової Української Енциклопедії у англійській мові.

Н. Н.

Вшанували пам'ять О. Сіверського

В неділю, 23 вересня ц. р., Центральний Комітет Союзу Земель Соборної України—Селянська Партія і численне членство зібралося у Філядельфії в церкві св. Андрія Первозванного, щоб по сорока днях упокоєння вшанувати пам'ять свого голови Олександра Сіверського.

Після літургії настоятель о. Леонід Гофман сказав змістовне слово про його добродійства, про жертвенність для церкви у Філядельфії, для організації та її друкованого органу і інших громадсько-суспільних потреб членства.

Отець Леонід в молитвах за спокій новопредставленого Олександра згадав у молитвах всіх, що раніше спочили і боролися за волю і незалежність української держави: Симона Петлюру, Уряд У. Н. Республіки, митрополитів Василя Липківського, Миколу Борецького, Івана Павловського, духовенство і мирян, полеглих під Крутами, Базарем, замучених штучним голодом 1932-33 років українських селян.

Панахида збудила в присутніх смуток і співчуття до жертв українського народу під атеїстичною владою Москви.

Після панахиди отець Леонід запросив усіх присутніх до церковної залі на тризну, яка була старано приготовлена Д. Єрмоленком і М. Корнійчук. Тризну отець Леонід благословив молитвою. Під час тризни забрали слово М. Яцечко, М. Сакало, Д. Тромса, отець Леонід. Д. Єрмоленко розказав про діяльність покійного в Австралії. Всі згадували його добрим словом.

Д. Єрмоленко

Під патронатом Голів Українських Церков

Високопреосв. Константина Боґана, Архиєп. УПЦ
Преосв. Інокентія Лотоцького, Єпископа УКЦ
Дост. Олекси Гарбузюка, Пастора Української Баптистської Церкви
І Вп. Д-ра Павла Турули, Члена-Засновника УГВР

відбудуться

9-11 листопада 1984 р. в Чикаґо, Ілл.

ЮВІЛЕЙНІ ВІДЗНАЧЕННЯ 40-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

П'ятниця, 9-го листопада, год. 7-ма веч. в Будинку Сеньйорів
2355 Вест Чикаґо Авеню

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ПІДПІЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ УГВР — УПА — ОУН

з доповіддю мґр. ОРЕСТА ГОРОДИСЬКОГО
Виставка відкрита в суботу від 9:30 до 7:30
і неділю від 10-2 год.

Неділя, 11-го листопада, вранці — БОГОСЛУЖЕННЯ за український народ в місцевих церквах.

Год. 4-та в авдиторії Собору свв. Володимира і Ольги

СВЯТОЧНІ ЗБОРИ

Доповіді: **Д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП, Д-р ПАВЛО ТУРУЛА І Д-р ВАСИЛЬ МАРКУСЬ**
Фотомонтаж: **УПА В НЕРІВНІЙ БОРОТЬБІ**
(Виконання **Юрія Миськова та Андрія Дурбака**)
ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ З ПЕРЕКУСКОЮ
Запрошується до участи ширше громадянство.

Громадський Комітет:

Олександер Атановський, Мирон Білас, Стефан Войтович, Михайло Головатий (Ґері), Орест Городиський, Іванна Ґорчинська, Роман Дмитерко, Андрій Дурбак, Мирослав Коленський, Юрій Коломиєць, Олексій Коновал, Василь Маркусь, Юрій Миськів, Іван Мілянишин, Ілля Місюрак, Марія Пискір (Милвокі), Омелян Плешкевич, Олексій Пошиваник, Марія Ріпецька, Модест Ріпецький (голова), Василь Ростун, Богдан Рубчак, Ангелина Самбірська, Степан Самбірський, Мирослав Семчишин, Володимир Сорочак, Євстахія Струтинська, Ярослав Струтинський, Богдан Ткачук, Богдан Трусевич, Ореста Фединяк, Ахіль Хребтовський.

Канадське Представництво УНСозу
і
Окружний Комітет Торонто
мають честь запросити Членів УНС і
і Українське Громадянство до участи в

Ювілейному Святкуванні 90-річчя Українського Народного Союзу

найбільш заслуженої братської організації в ЗСА і Канаді

Ювілейний Концерт

відбудеться
в неділю, **28-го жовтня 1984 р., в 7-ій год. веч.**
в авдиторії West Park Collegiate
Bloor and Dundas Sts., TORONTO, Ont., Canada

В програмі виступлять:

Хор ВЕСНІВКА .... Диреґент К. ЗОРИЧ-КОНДРАЦЬКА
БАНДУРИСТИ .... Диригент П. БОРИС
ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ .... Маестро В. ДОВГАНЮК
Хор БУРЛАКА .... Диригент О. ХМІЛЬ
Головний промовець .... Д-р ПЕТРО САВАРИН Голова СКВУ

Привіти:
Д-р ІВАН ФЛИС, Головний Предсідник УНС
Сенатор ПАВЛО ЮЗИК, Головний Директор УНС для Канади

Квитки: 7.00 дол., студенти 5.00 дол.

ЗАБАВА для МОЛОДІ

відбудеться
в суботу, 27-го жовтня 1984 р., в 8-ій год. веч.
в залі церкви Св. Евхаристії
515 Broadview Avenue, EAST TORONTO
Квитки: 8.00 дол., студенти 5.00 дол.

Прийдіть і скористайте з нагоди, щоб ближче познайомитися з досягненнями й працею УНСоюзу для добра українського народу.

Українсько-Американський Республіканський Клюб Великого Ню Йорку

впаштовує

в неділю, 28 жовтня 1984 р., о год. 2-ій по пол.
у великій залі
Українського Народного Дому в Ню Йорку, Н. Й.
при 140-142 Друга Авеню

ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

ДОПОВІДАЧІ:

Д-р БОГДАН ФУТЕЙ — голова Крайового Комітету Американських Українців за перевибір Реґен-Буш 1984 — **„Українці і американська політика".**

Конґресмен БИЛЛ ҐРІН — представник стейтового Комітету Реґен-Буш 1984

УКРАЇНЦІ!

Кожний українець повинен голосувати згідно із своєю совістю, та політичними переконаннями, одначе кожний українець зобов'язаний піддержувати тих кандидатів, що мають не лише добро Америки, але теж визнають нас Українців, наші національні амбіції, та наше право на самостійне демократичне державне життя.

Нашим головним завданням буде забезпечити перевибір Президента Р. РЕҐЕНА та заступника Президента ДЖ. БУША на наступних 4 роки та дати їм заслужену нагоду кермувати долею нашої країни в цей такий критичний час. Спільно мобілізуймо для їхньої піддержки сили й голоси українсько-американської спільноти нашого великого Ню Йорку.

Після віча КАВА і СОЛОДКЕ.
Просимо до чисельної участи.

Наяґарський Окружний Комітет УНС

повідомляє, що

в суботу, 27-го жовтня 1984 р., о год. 7-ій веч.
в залі св. Княгині Ольги
при Currie and Dieppe вул., СТ. КАТЕРИНС, Онт., Канада

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Провірка організаційної праці Округи за останні місяці
3. Доповіді: головного предсідника УНС д-ра ІВАНА ФЛИСА і головного директора для Канади сен. ПАВЛА ЮЗИКА
4. Схвалення організаційного пляну праці на останні місяці цього року
5. Внески, запити і закриття нарад

До участи в нарадах запрошується всіх членів Відділових Управ, членів Контрольної Комісії і делеґатів останньої Конвенції.

У зборах візьмуть участь:

Д-р Іван Флис, головний предсідник УНС
Сен. Павло Юзик, головний директор для Канади

Тому, що наради відбудуться в ювілейному році 90-річчя УНСоюзу, до участи запрошується не лише членів Союзу, але все українське громадянство. Члени Екзекутиви у своїх доповідях заторкнуть історичні аспекти УНСоюзу

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

о. Михайло Блаженко — *почесний голова*
д-р Богдан Долішний — *голова*
Михайло Боровський — *касир*
Єфим Омельченко — *секретар*

В ДРУГУ НЕЗМІННО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА І БРАТА

сл. п. проф. д-ра

МИХАЙЛА ДУДРИ

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в середу, 31-го жовтня 1984 року

в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремк, Миш., о год. 8:30;
в катедрі св. Володимира в Стемфорді, Конн., о год. 7:30;
в церкві Непорочного Зачаття в Льоретто, Па.

Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

ДАРІЯ — дружина
СТЕФАН — брат

У ЧЕТВЕРТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Дорогого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

св. п.

Інж. ВОЛОДИМИРА БОГАЧЕВСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок, 5-го листопада 1984 року
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., год. 8:30 рано;
в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж.;
в Назареті у Святій Землі (Українська Станиця)

Дружина — ТЕТЯНА БОГАЧЕВСЬКА
Сини:
ЮРІЙ з дружиною РОМОЮ
ОЛЕГ з дружиною МИРОСЛАВОЮ
Донька — ОЛЕНКА з мужем ВОЛОДИМИРОМ БАЧИНСЬКИМ
Внуки — АННА, БОРИС, АНДРІЙ, НАДЯ, МАЯ, НІНА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність у Клівленді, Огайо в дні 28-го серпня 1984 р.
мій Найдорожчий МУЖ

бл. п. д-р

Володимир Іванович

Похоронні відправи відбулися в похоронному заведенні п. Головчаків та в церкві парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо. Тлінні Останки Померлого похоронено на кладовищі в Бавнд Бруку, Н. Дж. в дні 31-го серпня 1984 р. Свята Літургія в 40-ий день смерти Покійного була відправлена в церкві парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо.

Цією дорогою висловлюю найщирішу подяку Високопреподобним Отцям: о. Олександрові Биковцеві, о д-рові Іванові Тилявському, о. Миронові Безкровному за похоронні відправи. Зокрема щиро дякую о. Олександрові Биковцеві за прощальне слово над домовиною Покійного в похоронному заведенні, а о. д-рові Іванові Тилявському і о. Миронові Безкровному в церкві парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо. Зокрема сердечно дякую о. д-рові Іванові Тилявському за всі труди, відвідини Хворого у шпиталі та за слова розради в днях мого горя.

Щиро дякую також д-рові Дмитрові Павлишинові за прощальне слово від Українського Лікарського Товариства, Відділ Огайо та від Парафіян парафії Покрова Пресвятої Богородиці — Парма, Огайо. Дякую також д-рові Ярославові Міґайчукові за виявлену поміч в днях моєї скорботи. Не менше щиро дякую п. Орисі Савчак за опіку і супровід до Бавнд Бруку. Складаю також подяку похоронному заведенні п. Головчаків за взірцеве полагодження всіх похоронних орудок. Окремо сердечно дякую Всім, що відвідували Хворого у шпиталі в часі Його недуги, як також Всім, що допомагали мені в тих важких для мене днях.

Нехай Всевишній винагородить Вас стократно. На кінець сердечно дякую за зложені харитативні пожертви:

д-р Дейчаківський Микола — на Катедру Українознавства	$50.00
п. Василь Лагошняк — на Катедру Українознавства	50.00
д-р Павлишин Микола — на Парафію Покрова Пресв. Богородиці	50.00
ред. Роман Данилевич — на Т-во св. Софії — Філядельфія, Па.	10.00
д-р Мичковський Мирослав і Любомира на журнал „Буковина"	10.00

На Святі Літургії за спокій душі Покійного зложили:

д-р Сидоряк Олександер	$20.00
д-р Кривяк Ярослав і Мирослава	20.00
п. Хомин Нуся	10.00
п. Ґроссі Ґліо і Клявдія	10.00
п. Канілія Розалія	5.00

ЕВГЕНІЯ ІВАНОВИЧ — дружина з родиною в Австрії й Австралії

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 20-го жовтня 1984 р. упокоїлася в Бозі на 93-му році життя, народжена в Надорожній, Товмацького повіту, в Україні наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА, БРАТОВА І ТЕТА

бл. п.

Анастазія (Туся) Кисілевська з Голінатих

вдова по проф. Костеві, визначна громадянка Станиславова, Львова, Байройту і Ню Джерзі.

ПАРАСТАС відправився у похоронному заведенні Литвина, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J., в понеділок, 22-го жовтня, о год. 8-ій веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у вівторок, 23-го жовтня 1984 р., о год. 8:30 ранку в тому ж заведенні, відтак у церкві св. Івана Хрестителя, 719 Sanford Ave., Newark, N.J. і на українському православному цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прибиті горем:

дочка — ЛЕСЯ І ЯРОСЛАВ ТКАЧІ
сини:
ЮРІЙ І ОЛЕНА з АННОЮ І ЮРІЄМ
РОМАН І ІВАНКА
внуки:
ВІРЛЯНА, ЗЕНЯ І БОРИС, АНДРІЙ ТКАЧІ
ЗІРКА І ПЕТРО СЬОКАЛИ
ЛЯРИСА І ДАВИД ФЕРҐУСОН
РУТА, ПАВЛО
брат:
ЛЕВ І ЛІДА, МАРІЙКА, МИКОЛА з родиною ГОЛІНАТІ
ТАЇССА БОГДАНСЬКА
братова — СТЕФАНІЯ ГОЛІНАТА з родинами ПРОНЧАКІВ І ПРОКОПОВИЧІВ
шваґер:
о. ЯРОСЛАВ з родиною
ЮРІЙ РОМАН з родиною
братанки:
о. РОМАН з родиною
ВЛОДЗЯ І ВАДИМ ПРОКОПЦІ з родиною
ГАЛЯ І ЛІЯ КОТИС
сестрінки:
БОГДАН ЯКИМОВСЬКИЙ з родиною
БОГДАН УХАЧ
ВЕЛИЧКОВСЬКІ І ПОПЕНЮКИ
родина в Україні і на еміґрації

Замість квітів просимо складати пожертви на Фундацію Українського Вільного Університету, Ukrainian Free University Foundation, Inc., 203 Second Ave., New York, N.Y. 10003.

Українські Католицькі Парохії Метрополії Дітройту
Українське Патріярхальне Товариство в ЗСА, Відділ у Дітройті

запрошують на

ЖАЛОБНУ АКАДЕМІЮ

У ПОШАНУ СВ. ПАМ'ЯТІ БЛАЖЕННІШОГО

ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Неділя, 28-го жовтня 1984 р., год. 3:30 по пол.

Заля Української Середньої Школи, при вул. МекДуґел, **Гемтремк, Миш.**

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню — ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

П'ятниця, 26-го жовтня 1984 р., 7:30 год. веч.

Д-р Вікентій Шандор

б. посол уряду Карпатської України в Празі в 1938-39 рр.
виголосить ДОПОВІДЬ на тему:

„ЯКА МАЄ БУТИ ПРОГРАМА ПРАЦІ СКВУ У ЗВ'ЯЗКУ З СУЧАСНОЮ СИТУАЦІЄЮ В СВІТІ"

ПО ДОПОВІДІ ЗАПИТИ І ДИСКУСІЯ

У глибокому смутку повідомляю Приятелів і Знайомих, що в неділю, 14-го жовтня 1984 р., на 95-му році життя, безболісно упокоїлася в Бозі в Саскатуні, Канада,

бл. п.

ЄВГЕНІЯ СОРОКО

вдова по Петрові Сороко, голові Марочної Комісії УНР у Відні, колишня вчителька української дівочої гімназії в Перемишлі, а згодом виховтелька в Інституті для дівчат при цій же гімназії.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 18-го жовтня 1984 р. на українській православній секції міського цвинтаря в Саскатуні, Канада.

Д-р МИРОСЛАВ НЕБЕЛЮК, зять

Поетична...

(Закінчення зі стор. 2)

Роки понижень, катування
Ще в жертву ребра два приніс.

Та був у тому плян Господній,
Щоб наш борець за віру й люд
На волю вийшов з мук безодні,
Став свідком Божих ласк і чуд...

Апотеоз Патріярхові в головній частині твору, заключає жалібний вірш „Вмер Батько Церкви та народу":

Вмер Батько Церкви та Народу.
Христовий Вибранець— Святець.
Що не лякався бур, негоди—
Преславний Патріярх-Борець.

Весь український люд в жалобі,
В сльозах сумну приймає вість;
Клонився світ Йому в шанобі...
Хто велич втрати оповість?

...Вмер Патріярх наш, Дух Народу.
Йому весь труд, життя віддав
Вінцем безсмертним нагороди
Його нам, Господи, прослав!

Супроводною темою твору є загальнорелігійна частина з такими кличками, як вірш „Великдень", „Воскресіння", „Святий Архангел Михаїл" і т. д. В одному з релігійних віршів, пов'язаних з діяльністю Патріярха Йосифа, а саме в „Жировицькій Божій Матері", автор подає причинки до історії віднайдення цієї чудотворної ікони:

Ту Жировицьку ікону
Любив і любить Патріярх;
У ній знаходив оборону.
Молився, ніс хрести без скарг.

Коли прийшов у Рим з Сибіру
Він церкву й образ відкупив,
Зберіг для приносів офірних
Дав відновити, посвятив...

Третій цикл збірки Б. Стефанишина в честь Патріярха оформлений п. з. „Привіт на візитацію Владики, ювілей священства, патріотичні і принагідні вірші". Є між ними й вірш у пошану мистця Михайла Мороза і твір в річницю голодомору в Україні:

Не забуваймо літ насилля й мук народу.
Зверх сім мільйонів жертв: мужів, дітей, жінок.
Зумисний ката плян в пожнив'я час, дороду,
Їх голод, стогін, плач для світу скритий шок...
(„Голод в Україні")

Здаля від батьківщини, у важкий час поневолення України, знаменний відзначуванням трагічних роковин, поетові просвічує трудний еміґраційний шлях спасенна думка надії:

Час плине, мов ріка. Листки спадають знову.
І згадуємо наш Край, до рідних линем хат
Віддати честь борцям і горогому Львову
За той спонтанний зрив, за світлий Листопад.

Була спокійна ніч. Сяв місяць, срібні зорі.
Завзяті вояки тримали кріс в руках.

Наш синьо-жовтий стяг над ратуш зніссся вгору.
Отрясся город-твердь з ворожих кривд, зневаг...

(„Листопад")

Твори, що ввійшли у збірку „Патріярхові Українии", датуються головно з останніх, 1980-их років, але є між ними й раніше написані вірші з 1950-, 1960- і 1970-их років.

Зразково виконані ілюстрації ікони Жировицької Богоматері та Владичих від відин в Канаді, як і рисунок обкладинки з погруддям Блаженнішого Йосифа й силюетами храмів-соборів св. Юра у Львові й св. Софії в Римі прикрашують зовнішню сторінку цієї чепурно виданої, вельми цінної й нагрітою любов'ю до України й її безсмертного Пастиря, книжки. Її можна замовляти на таку адресу: Mr. B. Stefanyshyn, 8409 Strahle Terrace, Philadelphia, Pa. 19111.

ТУБ проголошує концерти збірних кобзарських ансамблів

В грудні 1983 року на ІУ Світовому Конґресі Вільних Українців у місті Торонто, Канада, збірний ансамбль 148-ох бандуристів-співаків із цілої Америки та Канади виступив на заключному концерті у Мейпл Ліф Ґарденс під керівництвом маестра Григорія Китастого. Цією історичною подією сповнилися мрії та старання св. п. маестра Китастого, як і мрії всіх, хто брав участь.

Цього року Товариство Українських Бандуристів (ТУБ) із спонзорством Українського Народного Союзу влаштовуватиме подібні виступи, які будуть складатися виключно з бандурної музики. Керівником цих концертів буде Петро Китастий із Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка. Перший концерт відбудеться 29-го грудня в місті Ню Йорку в нововідремонтованій залі Тавн Гол. Другий концерт відбудеться в неділю, 30-го грудня, у Філядельфії. Дальші відомості подамо пізніше.

За цілість концертів відповідають Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку під очолюванням комітету в такому складі: Віктор Китастий—голова ТУБ-у, Микола Чорний—адміністратор ШКМ в Ню Йорку, Теодор Шумейко—координатор реклями, Ліда Чорна і Микола Дейчаківський—члени екзекутиви ТУБ-у.

Програма складатиметься із двох частин. В першій частині будуть виступи сольових артистів, а також менших груп-дуетів, тріо, квартетів і т. д.—з різних околиць із різноманітним кобзарським репертуаром. В другій частині буде представлений збірний ансамбль із понад сто бандуристів та бандуристок під дириґентурою Петра Китастого та молодих дириґентів Наталки Павловської, Тараса Павловського та Юліяна Китастого. Збірний ансамбль виконає також різдвяний і світський репертуар.

Хоч метою концертів є поширювання кобзарського мистецтва та співпраця між бандуристами і ансамблями, концерти збігаються з 50-ою річницею знищення червоною Москвою понад 300 українських кобзарів та лірників біля Харкова в зимі 1934-35 року, коли ці носії української пісні та українського духу були нібито скликані на з'їзд музикантів, а дійсною причиною була їх жорстока ліквідація сталінським режимом.

Микола Дейчаківський
Ліда Чорна

Центральний комітет Дрогобиччини приготовляє видання третього тому Реґіонального збірника

Як уже інформовано, Центральний Комітет Дрогобиччини, Землі Івана Франка, відбув Центральний з'їзд в днях 25-26-го серпня ц. р. на Ольжичівці в Лігайтоні, Па.

Під час дводенних нарад зібрані земляки-дрогобичани в першу чергу вшанували 45-ту річниця смерти сина землі Івана Франка, сл. п. Зенона Коссака, члена Головної Команди Карпатської Січі та провідного націоналістичного діяча-підпільника, який на 32-му році свого життя згинув від мадярських куль в березні 1939 року в Солотвині на Закарпаттю. Слід згадати, що зібрані мали нагоду зустрітись з рідним братом покійного Зенона Коссака, інж. Богданом Коссаком, який був почесним гостем з'їзду.

Найбільше уваги зібрані присвятили питанню чи належить збирати матеріяли до видання третього тому Реґіонального збірника Дрогобиччини. Присутній на з'їзді мгр Адольф Гладилович, який вже від довшого часу збирає матеріяли, інформував, що вже зібрано досить багато цінних матеріялів для видання третього тому, який матиме приблизно 300 сторінок друку.

У зв'язку з цим одноголосно схвалено приступити негайно до збірки грошей на видання третього тому збірника. З приємністю треба ствердити, що присутні дрогобичани на з'їзді почали негайно акцію збирання фондів, вплачуючи свої пожертви скарбникові комітету Романові Микиті.

Важливим рішенням зібраних було це, щоб видання третього тому було закінчено до часу найближчого з'їзду, який відбудеться на Союзівці в 1986 році. Здійснити цю постанову можна буде під умовою, що буде чим заплатити високі кошти друку книжки. В зв'язку з цим Управа Центрального Комітету Дрогобиччини звертається до всіх дрогобичан в діяспорі, розкинених на широких просторах Північної і Південної Америки, Европи й Австралії, зложити свої пожертви у міру своїх спроможностей на друк третього тому „Дрогобиччини-Землі Івана Франка". Імена всіх жертводавців будуть надруковані в третьому томі.

Пожертви слід посилати на адресу скарбника Центрального Комітету Дрогобиччини: Mr. Roman Mykyta, 397 South Parkway, Clifton, N. J., 07014.

При цій нагоді просимо всіх тих, що не мають другого тому збірника Дрогобиччини, закупити собі його, пишучи на адресу: W. Oseredchuk, 21 Collins St., Cranford, N. J., 07016

Науковці...

(Закінчення зі стор. 1)

вому університеті в Тексасі), котрий відчитав доповідь п. з. „Кремль і УКЦ". У своїй доповіді о. Біланюк, опираючись на історичних даних та сучасному стані УКЦ, накреслив її суть і значення для Вселенської Церкви, а архимандрит Поспішіль докладно з'ясував сучасне положення УКЦ згідно з канонічним правом, при чому він зосередився на змаганнях за помісність і патріярхат, що його розпочав Патріярх Йосиф.

Своїм заключенням проф. Боцюрків поглибив зміст сесії, накреслюючи, між іншим, паралелю між Берестейською Унією (1596) і Переяславським договором (1654).

Предсідником другої сесії, що відбулася під моттом „УКЦ у майбутньому", був проф. Леонід Рудницький, який в додатку до коротких вступних зауваг, відчитав доповідь проф. Григора Лужницького на тему „Думки про друге 1000-річчя". У своїй праці проф. Лужницький, опираючись на листі краківського єпископа Матвія Холєви, написаного 1143 року до св. Бернарда з Клерво, і на інших даних, між ними на елементах з українського фолкльору, устійнив суть українського християнства та поставив тезу, що Українська Церква у минулому була пронизана свого роду „ународженою" релігією і що ця Церква від часів Володимира Великого до сьогодні „не хотіла бути і не буде ні латинською, ні грецькою, ні уніятською, ні греко-католицькою, а на румовищах атеїзму й в добі грядущого екуменізму, маючи в основі Кирило-Методіївський угольний камінь і клич „а все таки є Бог над нами", стане у другому 1000-річчі Церквою України".

З черги о. Алексіс Флоріді, італієць-єзуїт, який служить УКЦеркві, відчитав доповідь про взаємини Ватикану з УКЦ, підкреслюючи ролю бл. п. Блаженнішого Патріярха Йосифа і позитиви, що їх зазнала УКЦ за часу понтифікату Папи Івана Павла II.

Відтак о. Любомир Гузар (УКУ в Римі) поділився з приявними своєю візією УКЦ, побудованою на творах Слуги Божого Андрея Шептицького. У цій доповіді о. архимандрит Гузар ствердив, що Берестейська Унія не є і не може бути єдиним моделем для об'єднання православних і католиків, і що слід шукати інших моделів, так як це суґерував Митрополит Андрей. На закінчення цієї сесії проф. Тома Мольнар (Нюйоркський університет) проаналізував сучасний стан Вселенської Церкви у відношенні до Сходу і Заходу.

Третьою сесією проводив проф. Мирослав Лабунька (ЛяСалл університет). Сесія включала тільки одного доповідача, проф. Ярослава Пелікана з Єйльського університету. Проф. Пелікан—визначний вчений, спеціяліст в ділянці історії християнської доктрини та історії ідей. Представляючи проф. Пелікана, проф. Лабунька порівняв його працю п. з. „Християнська традиція" (є це п'ятитомна праця, з якої чотири томи вже вийшли друком), до великих творів християнського минулого. Такі праці появлялися в критичних для християнства часах і праці проф. Пелікана появляються теж у критичному для християнству XX столітті, коли християнству грозить індеферентність секуляризму на Заході і насильно поширюваний атеїзм на сході Европи.

Темою лекції проф. Пелікана було питання: „'Католицький' і (або 'Православний'?) Партикуляризм, чи універсальність в релігійній традиції України". Згадавши у своєму вступі б. п. Блаженнішого Патріярха Йосифа та підкреслюючи його ролю для науки, проф. Пелікан, в одногодинному блискучо виголошеному викладі поставив ряд тез, що відносяться до церковно-релігійного життя минулого і сучасного України.

Мабуть, найважливішою його тезою було те, що Україна за весь час своєї історії сповняла ролю творчої лябораторії у розвитку християнських рухів, особливо коли ідеться про екуменічні аспекти співіснування різних віровизнань. Він особливо підкреслив, що віровизначні різниці в Україні не проходили по прямій горизонтальній чи вертикальній лінії, а радше по лінії замкненого кола, тим самим в Україні на загал була чужою ексклюзивність того чи іншого віровизнання. Розвиток церковно-релігійного життя України на протязі віків, як і перспективи міжконфесійних відносин, проф. Пелікан розглядав на тлі европейської історії, особливо у світлі конфліктів між Сходом і Заходом.

Після кожної сесії численні приявні ставили питання прелеґентам, а відтак розвивалися цікаві та жваві дискусії на різні теми порушені доповідачами.

На закінчення конференції, проф. Л. Рудницький заявив, що всі доповіді, що були прочитані, будуть видруковані окремим томом у найближчому майбутньому.

Після закінчення програми дня відбулася в приміщеннях ЛяСалл університету спільна вечеря, під час якої продовжувано розмови на тему надходячого 1000-річчя хрищення Руси-України.

Черговий...

(Закінчення зі стор. 1)

лишня краля Української преси — Лідія Фещенко-Чопівська.

Залю, як і минулими роками, оформить мистець-графік Роман Василишин. До танків гратиме оркестра „Темпо" під керівництвом Іринея Коваля.

Зголошення кандидаток від видань на конкурс кралі і князівен приймає Христина Кульчицька тел: (609)-82904801.

Під час балю відбудеться також виграша картин, що їх подарували мистці Стефанія Бернардин — „Квіти" та Олександер Канюка — „Коломийка", а крім цього д-р Микола Ценко подарував „Ікону" мистця Тирса Венґриновича. Новообрана краля преси під час Балю преси одержить дарунок — картину мисткині Ольги Дядинюк — „Гантер".

Новообрана краля та князівни Української преси одержать подарунки від УНС, „Провидіння" та інших організацій.

В НЮ ЙОРКУ 300 поліціянтів та агентів перевели наїзд на три дільниці у четвер, 18-го жовтня ц.р., та при тому арештували дев'ять членів революційної чорної групи, яка була мотором великого нападу на транспорт грошей фірми Брінк в 1981 році, в якому загинуло три особи. Тепер арештовані члени тої самої групи мали плянувати подібний напад і при тому також визволення з тюрми своїх товаришів, які засуджені за напад в 1981 році.

ОБИДВІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ в ЗСА стараються приєднати собі еспаномовних американців, яких в цій країні є 6,6 мільйона. Провідники еспаномовних груп бажають однак, щоб голоси їхніх краян принесли більшу силу цій групі також після виборів на президента.

В БОСТОНІ РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС, в якому відома фільмова акторка Ванесса Редґрейв заскаржила бостонську симфонічну оркестру на 5 мільонів долярів за те, що вони відкликали її виступ як нарраторки в творі Ігоря Стравінського „Едіпус Рекс" під тиском жидівських членів управи. В. Редґрейв посуджують у проарабських симпатіях.

За З'їзд колишніх мешканців українських таборів ДП в Авґсбурзі—Ляйпгаймі

Треба вітати ініціятиву колишніх таборян окремих українських таборів на „скитальщині", що відбули свої з'їзди і приготовляють з них мемуарні збірники. Ці видання заповнять ще ненаписану сторінку про вельми важливий і не менше цікавий проміжок часу нашої історії, яка досі з різних причин зовсім занедбана і може бути втрачена, бо ж багато провідних особистостей тих часів уже відійшли або відходять від нас.

Оце в листопаді минулого рок відбулась в Торонто наукова конференція, присвячена українським ДП. Одначе, переглядаючи її програму, хочу підкреслити, що теми доповідей тієї конференції були радше загального характеру і, таким чином, ніяк не могли всесторонньо насвітлити всіх проблем кольористого таборового життя (зрештою, їх в одну конференцію годі вбгати).

Отже, окремі мемуарні й дослідні праці з кожного українського табору більш ніж конечні. Вони будуть мати важливе значення як першорядні джерела до найновішої історії української спільноти поза межами України і тим самим до історії української нації взагалі.

З цих міркувань звертаюсь до колишніх таборян одного з найбільш розвинених і впливових таборів—табору в Авґсбурзі, який в 1948 році перенесено до Ляйпгайму і злучено там з табором з Коренберґу. Отже, звертаюсь до колишніх мешканців тих же таборів з дружньою пропозицією відбути в наступному році, тобто в 40-ліття організації авґсбурґського табору, з'їзд. Цейбо табір має за собою багату історію. В ньому відбулись такі історичні події, як перша і друга сесії Української Національної Ради; перший з'їзд українських акторів, на якому засновано Об'єднання Мистців Української Сцени; основуючий з'їзд Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського; перша частина святкувань 35-ліття Українського Пласту й перший конґрес та опісля перший здвиг Спілки Української Молоді. З Авґсбурґу виводить свій початок Українська Вільна Академія Наук та її прецінний Архів-Бібліотека, а також відновлений після війни Український Вільний Університет.

В тому ж таборі відбулись з'їзди ЦЕПУЕ, мистецьких, ветеранських і спортових товариств і конференції МУР-у та були сталі осідки управ УВАН, ОМУС, РФК, ЦЕПУЕ й „Харітас" (харитативна служба для українського католицького духівництва).

В авґсбурґському таборі відновив і провів найбільш інтенсивний період своєї діяльности Ансамбль Українських Акторів під керівництвом В. Блавацького (відомий тоді під популярною назвою „Театр Блавацького"); там існувала одна з найкращих українських гімназій під керівництвом А. Штефана; там повстала і розвинула свою широку діяльність централя висилкової крамниці „Пласт"; там повстав перший осередок СУМ-у; там існувало відоме спортове товариство „Чорногора", яке відограло важливу ролю в розвитку різних ділянок спорту; там, нарешті, відбувся чи не єдиний кількамісячний політичний курс ЗП УГВР.

В Авґсбурзі, зокрема в таборі в Соммер Касерне, почали виходити перший український часопис „Наше Життя" і такі періодичні видання як літературний додаток до „Нашого Життя", „Сьогодні", „Заграва", „Театр", „Пластун", „Щоденні Вісті", „Світання", „Літературно-Науковий Збірник", „Орден", „Вісті Української Студентської Громади" та річні альманахи-календарі.

Пропонований з'їзд на мою думку, пройшов би з великим успіхом і, напевно, став би реальним початком солідного опрацьовання об'ємистого збірника, який був би не тільки оригінальним вкладом в історію української повоєнної „скитальщини", але цінною пам'яткою кожної особи—мешканця згаданого табору. Живуть бо ж і вповній силі працюють в різних країнах української діяспори ще мешканці таборів Авґсбурґ-Ляйпгайм, як, наприклад, з їхньої управи проф. І. Паливода, д-р М. Кушнір, інж. М. Гриневич, мгр В. Гірний, д-р С. Галамай, інж. Т. Золочівський, С. Мудрик, Я. Струтинський та М. Шміґель (останній чи не наймолодший між обозними українських таборів).

З українських вчених, поетів, дослідників та професорів УВУ й гімназії: Василь Барка, проф. А. Штефан, проф. В. Чапленко, проф. П. Одарченко, проф. Р. Завадових, проф. О. Лисинецький, д-р М. Антонович, інж. А. Качор, О. Степовий, Я. Славутич, Ю. Балко, О. Рань, Ю. Буряківець; з акторів: О. Бенцалева-Карпякова, Л. Левицька, Т. Блавацька, Л. Шашарівська, Е. Курило, В. Королик, С. Крижанівський,, В. Шашарівський, Е. Левицький; з редакторів: М. В. Дольницький (незаступимий вістодавець до „Нашого Життя" й редактор „Щоденних Вістей") і В. Леник (прекрасний звітодавець з сесій УНР та всяких з'їздів); з діячів культури, студентського життя й молодечих організацій: Е. Андруховичева, Я. Зубаль, С. Кікта, М. Ганушевський, М. Лучкань, Ціховлязи, В. Лісович, Я. Гурський, сестри Іщуківни, брати Ковалики, Григоровичі, Калинники, В. Коваль, Строконі, І. Дубасова, брати Шарки, Юзеніви, сестри Мартинюківни, М. Тарнавецький, М. Тютюнник, З. Кравець, О. Мороз, Ю. Повстенко, В. Квас, Я. Конол, М. Василик, С. Харко і Б. Солук (піонер української кінематографії на скитальщині).

Між останньо згаданими можна знайти і моє місце в тодішньому таборовому житті. Це лише мала горстка замітних осіб, що їх прізвища пригалались у хвилини писання цих рядків. Серед незгаданими залишились десятки осіб, що живуть у різних країнах, які проводили многогранним життям біля п'ятитисячної громади авґсбурґського та опісля ляйпгаймського таборів. Надіюсь, що всі вони разом з тисячами колишніх таборян радо привітають це звернення.

На мою думку, було б добре, якщо б організацією пропонованого з'їзду занялись передусім сьогоднішні нюйоркці, філядельфійці та інші колишні авґсбурґчани, що живуть в поблизьких містах тих метрополій, а ми, з подальших „окраїн", дуже радо долучимось. Керму організації та проведення з'їзду повинен взяти у свої руки організаційний підготовчий комітет. Було б добре і може найбільш логічно, щоб ширші сходини членів такого комітету скликав би колишній „господар" згаданих таборів—їхній обозний інж. Мирослав Шміґель. Тож чекаємо на його ініціятиву.

Дмитро Штогрин